

**Alkotmányügyi, igazságügyi és
ügyrendi bizottság**

T/7971/...

Bizottsági módosító javaslat

Dr. Kövér László

az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 94. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint 107. §-a alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló T/7971. számú törvényjavaslathoz a következő

bizottsági módosító javaslatot

terjeszti elő:

1. A törvényjavaslat Negyedik Könyve Harmadik részének címe az alábbiak szerint módosuljon:

„HARMADIK RÉSZ

AZ ÉLETTÁRSI KAPCSOLAT CSALÁDJOGI HATÁSAI”

2. A törvényjavaslat Negyedik Könyve Harmadik részének 4:86-4:88. §-a maradjon el és egyidejűleg a törvényjavaslat további §-ainak számozása ennek megfelelően módosuljon:

„[VII. Cím

***Az élettársi kapcsolat létrejötte és családjogi hatásai*”**

4:86. § [Az élettársi kapcsolat létrejötte és megszűnése]

(1) Élettársi kapcsolat áll fenn két olyan, házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben (a továbbiakban: életközösség) együtt élő személy között, akik közül egyiknek sem áll fenn mással házassági életközössége, bejegyzett élettársi életközössége vagy élettársi kapcsolata, és akik nem állnak egymással egyenesági rokonságban vagy testvéri kapcsolatban.

(2) Az élettársi kapcsolat az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén az életközösség létesítésével jön létre, és megszűnik, ha az élettársak egymással házasságot kötnek, bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítenek vagy az életközösségük véget ér.

4:87. § [Az élettársi kapcsolat nyilvántartása]

(1) Két nem cselekvőképtelen nagykorú személy közösen nyilatkozhat a közjegyző előtt élettársi kapcsolatuk tényének fennállásáról, és kérhetik nyilatkozatuk nyilvántartásba vételét.

(2) Az élettársi nyilatkozatok nyilvántartása az ellenkező bizonyításáig közhitelesen tanúsítja az élettársi kapcsolat fennállását, annak időtartamát és megszűnését.

4:88. § [Az élettársi kapcsolat családjogi hatásai]

(1) Az élettársak jogai és kötelezettségei egyenlők. Kapcsolatuk fennállása alatt kötelesek közös céljaik érdekében együttműködni és egymást támogatni.

(2) Az élettárs a kapcsolat megszűnését követően az e törvényben meghatározott esetekben volt élettársától tartásra, a volt élettársával közösen használt lakás használatának és vagyoni viszonyaiknak a rendezésére tarthat igényt.]”

3. A törvényjavaslat 4:89. §-a az alábbiak szerint módosuljon:

„4:89. § [Az élettársi tartásra való jogosultság]

(1) Az életközösség megszűnése esetén volt élettársától tartást követelhet az, aki magát önhibáján kívül nem képes eltartani, feltéve, hogy

a) az életközösség legalább tíz évig fennállt; vagy

b) az életközösség legalább egy évig fennállt és az élettársak kapcsolatából gyermek született.

[(2) A bíróság kivételesen indokolt esetben az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottnál rövidebb időtartamú élettársi kapcsolat esetén is megállapíthatja a tartási kötelezettséget.]

[(3)] (2) Ha a volt élettárs a tartásra az életközösség megszűnését követő egy év eltelte után válik rászorulttá, volt élettársától tartást különös méltánylást érdemlő esetben követelhet.”

4. A törvényjavaslat Negyedik Könyve Harmadik részének IX. Címe szerinti 4:95-4:96. §-a maradjon el és egyidejűleg a törvényjavaslat további §-ainak számozása ennek megfelelően módosuljon:

„*IX. Cím*

Az élettársak vagyoni viszonyai

4:95. § [Az élettársi vagyoni szerződés]

(1) Az élettársak egymás közötti vagyoni viszonyaikat az élettársi együttélés idejére szerződéssel rendezhetik. A szerződés akkor érvényes, ha közokiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalták.

(2) A szerződésben az élettársak bármilyen olyan vagyoni jogi rendelkezést kiköthetnek, amely –szerződés vagy e törvény alapján – a házastársak között érvényesülhet.

(3) A szerződés harmadik személyekkel szemben akkor hatályos, ha a szerződést az élettársi vagyoni jogi szerződések nyilvántartásába bevezették, vagy ha az élettársak

bizonyítják, hogy a harmadik személy a szerződés fennállásáról és annak tartalmáról tudott vagy tudnia kellett.

(4) Az élettársi vagyoni szerződések nyilvántartására a házassági vagyoni szerződések nyilvántartására vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

4:96. § [Élettársak közötti törvényes vagyoni rendszer]

(1) Ha élettársi vagyoni szerződés eltérően nem rendelkezik, az élettársak az együttélés alatt önálló vagyonszerzők. Az életközösség megszűnése esetén bármelyik élettárs követelheti a másiktól az együttélés alatt keletkezett vagyonszaporulat megosztását. Nem számítható a vagyonszaporulathoz az a vagyon, amely házastársak esetén különvagyonnak minősül.

(2) Az élettársat a vagyonszaporulathoz a szerzésben való közreműködése arányában, elsősorban természetben illeti meg részesedés. A háztartásban, a gyermeknevelésben valamint a másik élettárs vállalkozásában végzett munka a szerzésben való közreműködésnek minősül.

(3) Ha a szerzésben való közreműködés aránya nem állapítható meg, azt egyenlőnek kell tekinteni, kivéve, ha ez bármelyik élettársra nézve méltánytalan vagyoni hátrányt jelentene.

(4) Az élettársat a vagyonszaporulathoz megillető részesedés védelmére és a vagyonszaporulat élettársak közötti megosztására – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a házastársak között szerződéssel kiköthető közszerzeményi rendszer rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.]”

5. A törvényjavaslat 4:100. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosuljon:

“(1) Az élettársi kapcsolat megszűnése esetén a bíróság a volt élettársat – kérelmére – feljogosíthatja a másik élettárs kizárólagos jogcíme alapján közösen használt lakás további használatára, ha

a) az életközösség legalább tíz évig fennállt; vagy

b) az életközösség legalább egy évig fennállt, és az élettársak kapcsolatából származó kiskorú gyermek lakáshasználati jogának biztosítása érdekében ez indokolt.”

6. A törvényjavaslat a 6:512. §-át követően az alábbi címmel és 6:513 - 6:514. §-sal egészül ki, és egyidejűleg a törvényjavaslat további §-ainak és címeinek számozása ennek megfelelően módosul:

„VII. Cím

Az élettársi kapcsolat

6:513. § [Az élettársi kapcsolat létrejötte és megszűnése]

(1) Élettársi kapcsolat áll fenn két olyan, házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben (a továbbiakban: életközösség) együtt élő személy között, akik közül egyiknek sem áll fenn mással házassági életközössége, bejegyzett élettársi életközössége vagy élettársi kapcsolata, és akik nem állnak egymással egyenesági rokonságban vagy testvéri kapcsolatban.

(2) Az élettársi kapcsolat az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén az életközösség létesítésével jön létre, és megszűnik, ha az élettársak egymással házasságot kötnek, bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítenek vagy az életközösségük véget ér.

Az élettársak vagyoni viszonyai

6:514. § [Az élettársi vagyoni szerződés]

(1) Az élettársak egymás közötti vagyoni viszonyait az élettársi együttélés idejére szerződéssel rendezhetik. A szerződés akkor érvényes, ha közokiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalták.

(2) A szerződésben az élettársak bármilyen olyan vagyoni rendelkezést kiköthetnek, amely –szerződés vagy e törvény alapján – a házastársak között érvényesülhet.

(3) A szerződés harmadik személyekkel szemben akkor hatályos, ha a szerződést az élettársi vagyoni szerződések nyilvántartásába bevezették, vagy ha az élettársak bizonyítják, hogy a harmadik személy a szerződés fennállásáról és annak tartalmáról tudott vagy tudnia kellett.

(4) Az élettársi vagyoni szerződések nyilvántartására a házassági vagyoni szerződések nyilvántartására vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

6:515. § [Élettársak közötti törvényes vagyoni rendszer]

(1) Ha élettársi vagyoni szerződés eltérően nem rendelkezik, az élettársak az együttélés alatt önálló vagyonszerzők. Az életközösség megszűnése esetén bármelyik élettárs követelheti a másiktól az együttélés alatt keletkezett vagyonszaporulat megosztását. Nem számítható a vagyonszaporulathoz az a vagyon, amely házastársak esetén különvagyonnak minősül.

(2) Az élettársat a vagyonszaporulathoz a szerzésben való közreműködése arányában, elsősorban természetben illeti meg részesedés. A háztartásban, a gyermeknevelésben valamint a másik élettárs vállalkozásában végzett munka a szerzésben való közreműködésnek minősül.

(3) Ha a szerzésben való közreműködés aránya nem állapítható meg, azt egyenlőnek kell tekinteni, kivéve, ha ez bármelyik élettársra nézve méltánytalan vagyoni hátrányt jelentene.

(4) Az élettársat a vagyonszaporulathoz megillető részesedés védelmére és a vagyonszaporulat élettársak közötti megosztására – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a házastársak között szerződéssel kiköthető közszerzeményi rendszer rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

7. A törvényjavaslat 7:5. §-a az alábbiak szerint módosuljon:

„7:5. § [Kiesés a hasznélvezeti és a használati jogból, a kötelesrészből, továbbá a hagyományból és a meghagyásból]

Az öröklésből való kiesésre vonatkozó szabályokat a hasznélvezeti jog [és a használati jog] öröklésére, a kötelesrészre, a hagyományra és a meghagyásra megfelelően alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy a hagyományos és a meghagyás kedvezményezettjének kiesése – ha e vonatkozásban helyettesítés nem történt – a hagyománnyal vagy meghagyással terhelt személy mentesülését jelenti.”

8. A törvényjavaslat Hetedik Könyvének 7:63. §-a maradjon el és egyidejűleg a törvényjavaslat további §-ainak számozása ennek megfelelően módosuljon:

„[7:63. § [Élettárs öröklése]

(1) Az örökhagyó élettársa az örökhagyóval közösen lakott lakáson és a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakon holtig tartó használati jogot örököl, ha az életközösség legalább tíz évig fennállt és az öröklés megnyílásakor is fennáll.

(2) A használati jog nem korlátozható, és az élettárssal szemben megváltását sem lehet kérni.

(3) Az élettárs – a jövőre nézve – bármikor kérheti a használati jog megváltását. A használati jog megváltásának az élettárs és az állagörökös méltányos érdekeinek figyelembevételével kell történnie.]”

9. A törvényjavaslat 7:83. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosuljon:

“(1) Nem tartozik a kötelesrész alapjához

a) az örökhagyó által a halálát megelőző tíz évnél régebben bárkinek juttatott ingyenes adomány értéke;

b) az olyan ingyenes adomány értéke, amelyet az örökhagyó a kötelesrészre jogosultságot létrehozó kapcsolat keletkezését megelőzően juttatott;

c) a szokásos mértéket meg nem haladó ingyenes adomány értéke;

d) a házastárs vagy **[az élettárs, továbbá]** a leszármazó részére nyújtott tartás értéke;

e) az arra rászoruló más személynek ingyenesen nyújtott tartás értéke a létfenntartáshoz szükséges mértékben.”

10. A törvényjavaslat 7:88. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosuljon:

“(1) A kötelesrészt minden teher és korlátozás nélkül kell kiadni. Ha a kötelesrész kiadásánál a megmaradó vagyon az örökhagyó házastársának korlátozott haszonélvezetét **[vagy az élettárs – szükségleteire korlátozott – használatát]** sem biztosítaná, a kötelesrésznek a korlátozott haszonélvezet **[vagy a korlátozott használatot]** biztosító részét a haszonélvezet **[vagy a használat]** megszűnése után kell kiadni.”

11. A törvényjavaslat 7:90. §-a az alábbiak szerint módosuljon:

„Ha a vagyontárgyat az örökhagyó házastársát örökösként megillető haszonélvezeti jog **[vagy az örökhagyó élettársát örökösként megillető használati jog]** terheli, a vagyontárgyat a haszonélvezet **[vagy a használat]** megszűnése után kell kiadni.”

12. A törvényjavaslat 7:98. § (4) bekezdése az alábbiak szerint módosuljon:

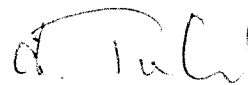
“(4) A házastárs és a bejegyzett élettárs a haszonélvezetével terhelt vagyonból, **az élettárs a használatával terhelt vagyonból]** túrni köteles a hitelezők követeléseinek kielégítését, a hagyományon és a meghagyáson alapuló követelések kivételével.”

Indokolás

A módosító javaslat azt indítványozza, hogy az élettársi kapcsolat fogalmáról és vagyoni jogkövetkezményeiről ne a törvényjavaslat Családjogi Könyve, hanem a Kötelmi jogi Könyve

rendelkezzen. A Családjogi Könyvben csak abban az esetben indokolt az élettársi kapcsolatokhoz joghatást (tartás, lakáshasználat) fűzni, ha az élettársak kapcsolatából gyermek született és az élettársak között az életközösség legalább egy évig fennállott

Budapest, 2012. december 5.

Dr. Papcsák Ferenc
levezető alelnök